

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๗๐/๒๕๔๙
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๕๖/๒๕๕๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๐ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ผู้ฟ้องคดี

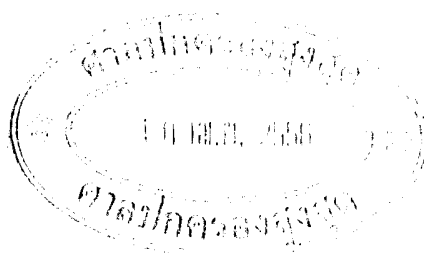
ระหว่าง

กรมทางหลวงชนบท (กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท เดิม) ที่ ๑
รองปลัดกระทรวงคมนาคม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง ที่ ๒
กระทรวงการคลัง ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำ
ที่ ๑๖๙/๒๕๔๘ หมายเลขแดงที่ ๑๓๘/๒๕๔๘ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)
โดยที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกา

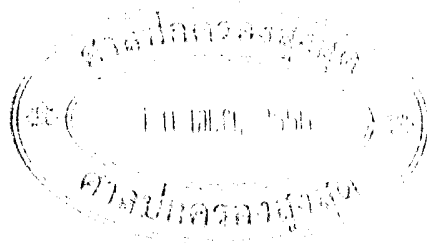
/แก้ไข...

แก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ ขึ้นใช้บังคับทำให้มีการโอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง อัตรากำลังและบรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งต่าง ๆ ของกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทในคดีนี้ไปเป็นกรมทางหลวงชนบท และให้ถือว่าบรรดาถ้อยคำสำนวนทั้งหลายที่ระบุหรืออ้างถึงกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นการระบุหรืออ้างถึงกรมทางหลวงชนบท

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้รายงานการสอบสวนตามหนังสือลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๑๙๒ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ ถึงอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ผ่านผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สรุปว่า การสั่งซื้อน้ำมันโซล่าจำนวน ๖ ครั้ง ขาดหายไปเป็นจำนวน ๔๘,๐๐๐ ลิตร เป็นเงิน ๔๘๖,๒๔๐ บาท ผู้รับผิดชอบขอชดเชยค่าเสียหายได้แก่คณะกรรมการตรวจรับน้ำมัน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

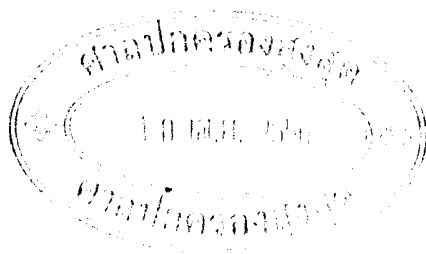
และ ในฐานะผู้ควบคุมการรับจ่ายน้ำมัน โดยบุคคลทั้งสองต้องร่วมรับผิดชอบชดเชยน้ำมันโซล่ารายละเอียด ๑๒,๐๐๐ ลิตร หรือชดเชยเงินสดเป็นเงิน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ให้แก่ทางราชการ หลังจากพิจารณาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และได้มีหนังสือกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๑๔๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงฯ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อมา กรมบัญชีกลางซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ ถึงอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอ้างถึงหนังสือกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งกรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า คณะกรรมการตรวจรับน้ำมันซึ่งประกอบด้วยผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และนายประกอบ ได้ร่วมกันลงนามในใบตรวจรับน้ำมันทั้ง ๖ ครั้ง โดยมีได้มีการตรวจรับน้ำมันจริง ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของนายสุวรรณ ที่อ้างว่าเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย การกระทำของบุคคลทั้งสองถือเป็นการกระทำโดยจงใจให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายเป็นเงินคนละ ๑๒๑,๕๖๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ

/กรมทางหลวง...

กรมทางหลวงชนบท ส่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้ชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับหนังสือ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วให้ยกอุทธรณ์ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือกรมทางหลวงชนบท ส่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๘๖๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเตือนให้ชำระค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต่อไป ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ส่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ เรื่อง ขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ร่วมกระทำความผิด และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ความเห็นชอบและสั่งยุติการดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว อีกทั้งการที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ แต่กลับมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ เป็นระยะเวลานานถึง ๒ ปี ๘ เดือนเศษ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดว่าสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้มีกำหนดอายุความ สองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน และข้อ ๑๗ วรรคสี่ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดอายุความ สำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนสองปีนับจากวันที่ผู้แต่งตั้ง วินิจฉัยสั่งการ และข้อ ๑๗ วรรคท้าย ของระเบียบดังกล่าวที่กำหนดให้กระทรวงการคลัง พิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสิบปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้ง ผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าสองปี และในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาเฉพาะข้อเท็จจริงบางส่วน และมีการอ้างอิงเอกสารคลาดเคลื่อน อีกทั้งไม่ได้นำข้อเท็จจริงจากการสอบสวนวินัย อย่างร้ายแรง ซึ่งขัดแย้งกับข้อเท็จจริงจากการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

/มาประกอบ...

มาประกอบการพิจารณาด้วย ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบทด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ เรื่อง ขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทนกรณีการจัดซื้อ - เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา

๒. เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบทด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ แจ้งเรื่องการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

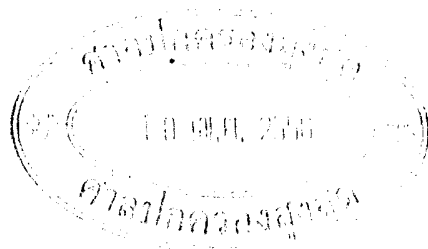
๓. เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาให้แยกคำฟ้องในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ออกเป็นคดีใหม่อีกคดีหนึ่ง ตามข้อ ๘๐ วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก่อนศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้พิจารณาและมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินให้แก่ทางราชการจำนวน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และของกระทรวงการคลัง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่อาจจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นได้ เนื่องจากพยานหลักฐานจากการสอบสวนชัดเจนตามคำรับสารภาพของนายสุวรรณ พุ่มเกาะ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยไม่มีน้ำมัน จึงต้องร่วมรับผิดชอบชดใช้เงินให้แก่ทางราชการ ซึ่งนายประกอบ ศรีสวัสดิ์ กรรมการตรวจรับพัสดุ และนายสุวรรณ ผู้ควบคุมการเบิกจ่ายน้ำมัน ได้ชดใช้เงินให้แก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑

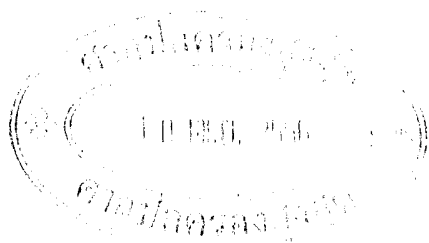
/และชอบด้วย...

และชอบด้วยระเบียบกฎหมายแล้ว สำหรับข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ความเห็นให้ยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ เพราะมิได้นำข้อเท็จจริงจากการสอบสวนทางวินัยซึ่งขัดแย้งกับข้อเท็จจริงจากการสอบสวนความรับผิดทางละเมิดมาประกอบการพิจารณา นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบรายงานการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงและสำนวนการสอบสวนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แล้ว เห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งการลงโทษจำเป็นต้องมีหลักฐานชัดแจ้งจึงจะลงโทษได้ แต่สำหรับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกฎหมายจะเปิดช่องให้สามารถเกลี้ยความรับผิดของผู้กระทำละเมิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรคท้าย ดังนั้น การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาผลการสอบสวนของคณะกรรมการทั้ง ๒ ชุดดังกล่าว จึงแยกเป็นอิสระจากกัน เมื่อผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดระบุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เห็นควรให้ยกอุทธรณ์จึงชอบแล้ว

ส่วนข้ออ้างที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้พิจารณาถึงการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย อธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้วินิจฉัยสั่งการเมื่อรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน ซึ่งนับถึงวันออกคำสั่งทางปกครองเป็นระยะเวลาประมาณ ๒ ปี ๘ เดือน นั้น การออกคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในกรณีดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว เพราะตามข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเสร็จให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อกำหนดค่าสินไหมทดแทน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบเพื่อให้ค่าสินไหมทดแทนมาชำระภายในกำหนด และได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบด้วย ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ นอกจากนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นระเบียบมิใช่กฎหมายจึงไม่สามารถจะกำหนดอายุความในการออกคำสั่งทางปกครองได้ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑

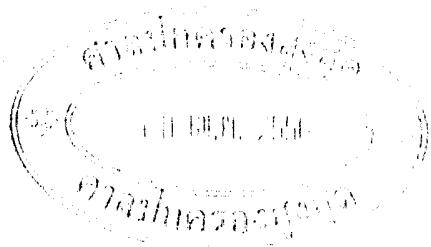
/อ้างว่า...

อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้พิจารณาคำอุทธรณ์ไม่ได้นำเอาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการตรวจรับน้ำมันโซล่าทั้ง ๖ ครั้ง และรายงานผลการสอบวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มาพิจารณาให้ความเป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ได้นำข้อเท็จจริงดังที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างมาประกอบการพิจารณาคำอุทธรณ์แล้ว โดยเห็นว่ากรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าสามารถยืนยันได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการตรวจรับน้ำมันโซล่าทั้ง ๖ ครั้ง จากพยานเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีนำเสนอ โดยอ้างว่าได้มีการตรวจรับพัสดุ ได้ร่วมกันลงนามในใบตรวจรับน้ำมันทั้ง ๖ ครั้ง โดยในการตรวจรับไม่มีน้ำมัน (เพราะคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ตรวจสอบหลักฐานทะเบียนคณมน้ำมันแล้ว ปรากฏว่ายอดตัวเลขในทะเบียนคณมน้ำมันยอดตรวจรับไม่ตรงกัน) ทั้งนี้ เพื่อนำใบตรวจรับนั้นไปประกอบการเบิกจ่าย ตามคำให้การของนายสุวรรณ พุ่มเกาะ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๕ และในส่วนคำให้การของนายบุญมี ชูเกาะ เจ้าหน้าที่พัสดุ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยืนยันว่าได้ส่งมอบน้ำมันโซล่าภายหลังการตรวจรับจำนวน ๖ ครั้งให้กับนายบุญมี นั้น จากเอกสารรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด นายบุญมีให้ถ้อยคำกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ว่าเป็นผู้ลงนามในเอกสารรับน้ำมันเข้าคลังจริง แต่เป็นการรับน้ำมันที่จัดซื้อตามใบสั่งน้ำมันเลขที่ ๗๑/๔๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นน้ำมันเบนซิน ๔,๐๐๐ ลิตร ราคาดลิตรละ ๑๒.๘๓ บาท รวมเป็นเงิน ๕๑,๓๒๐ บาท กรรมการตรวจรับน้ำมันครั้งนี้ประกอบด้วย นายสุทัศน์ แจ่มจำรัส ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายเทิดศักดิ์ คงสุข ซึ่งเมื่อนายบุญมีลงนามในเอกสารรับน้ำมันเข้าคลังแล้วก็นำน้ำมันจำนวนดังกล่าวไปลงทะเบียนคณมน้ำมันในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ เพื่อเบิกจ่ายต่อไป โดยเป็นการลงชื่อในเอกสารนำน้ำมันเข้าคลังเพียงครั้งเดียวของนายบุญมี และไม่ใช่เป็น ๑ ใน ๖ ครั้งของน้ำมันโซล่าที่สูญหาย

ส่วนข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การออกคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้น้ำมันเชื้อเพลิงโซล่าที่หายไปหลังจากวันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเวลา ๒ ปี ๘ เดือน เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินกว่ากำหนด ๒ ปี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เป็นอายุความ

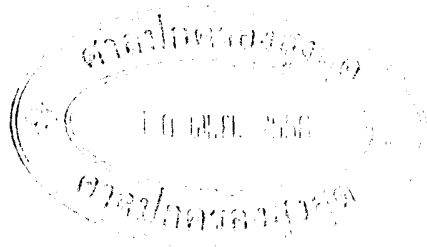
/ฟ้องร้องต่อ...

ฟ้องร้องต่อศาลแพ่ง (ขณะที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลใช้บังคับนั้น ศาลปกครองยังไม่เปิดดำเนินการ) ฉะนั้น อายุความ ๒ ปี จึงไม่ใช่อายุความ เรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทน ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างถึงข้อ ๑๗ วรรคสี่ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดอายุความสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ ชำระค่าสินไหมทดแทนสองปีนับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ นั้น อายุความสองปีดังกล่าว ไม่ใช่อายุความสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน แต่เป็นอายุความ สำหรับการฟ้องร้องคดีต่อศาลแพ่ง ขณะศาลปกครองยังไม่เปิดดำเนินการ กล่าวคือ ระหว่างรอผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้หน่วยงานที่ได้รับความเสียหาย เตรียมออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน โดยกำหนดระยะเวลาให้ชำระ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ไม่ชำระตามเวลาที่กำหนดก็ให้ดำเนินการฟ้องคดีภายใน ๒ ปี นับจากวันที่ ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงิน ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระเงินตามคำสั่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และขายทอดตลาด เพื่อชำระหนี้ให้ครบถ้วนได้ และข้อ ๑๗ วรรคท้าย กำหนดว่า ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนด ให้ผู้แต่งตั้ง มีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จะเห็นได้ว่าระเบียบข้อนี้เปิดโอกาสให้ ผู้แต่งตั้งสามารถใช้ดุลพินิจได้เองว่าไม่สมควรต้องแจ้ง เพราะแจ้งไปคำสั่งก็ไม่ใช่ที่สุด ก็ยังคงต้องรอผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังอยู่ดี จึงมีคำสั่งตามความเห็นของ กระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบในคราวเดียวกัน ดังนั้น การออก คำสั่งทางปกครองตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้น้ำมัน เชื้อเพลิงโซล่าที่หายไปจึงชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีอายุความในการออกคำสั่ง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกระทำโดยจงใจทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายและต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการ ภายในของฝ่ายปกครอง ยังมีใช่เป็นการออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสภาพ หรือสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเดือดร้อน

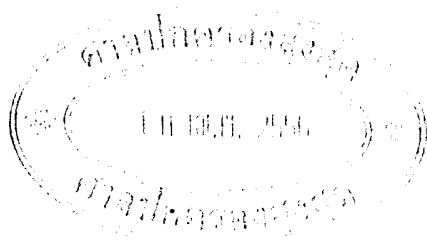
/หรือเสียหาย...

หรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (ตามแนวคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๖/๒๕๔๕)

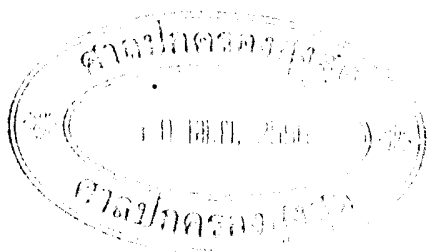
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านคำให้การว่า หลังจากทำการตรวจรับทุกครั้งได้ส่งมอบน้ำมันให้นายบุญมี ชูเกาะ เจ้าหน้าที่พัสดุ ดูแลรับผิดชอบ โดยนายบุญมีได้ลงชื่อรับน้ำมันไว้ทุกครั้ง โดยลงชื่อไว้ในใบส่งสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด พงษ์กิต (ผู้ขาย) ช่อง “ผู้รับสินค้า” ซึ่งมีข้อความได้ลายมือชื่อว่า “ได้รับสินค้าไปครบถ้วนถูกต้องเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงิน” ซึ่งเป็นการปฏิบัติเหมือนครั้งอื่นๆ ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นกรรมการตรวจรับ และการลงชื่อรับสินค้านี้ดังกล่าว กระทรวงการคลังไม่ได้นำมาพิจารณาให้เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งตามเอกสารดังกล่าวหากไม่มีการส่งของและไม่ได้มีการตรวจรับน้ำมันไว้จริง ตามผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง นายบุญมีคงไม่ยอมลงชื่อรับสินค้า (น้ำมัน) ไว้ เมื่อกรณีนี้ นายบุญมีได้ลงชื่อรับน้ำมันไว้ แสดงให้เห็นว่าได้มีการตรวจรับน้ำมันไว้ถูกต้องจริง และหากเห็นว่าการตรวจรับไม่ถูกต้อง เหตุใดไม่พิจารณาให้นายบุญมีต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายด้วย จึงเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ วรรคสองและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงจากรายงานการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นายประกอบ ศรีสวัสดิ์ กับพวกรวม ๓ คน ตามหนังสือ ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๓๘๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ และตามผลการตรวจสำนวนการสอบสวนกรณีดังกล่าว ตามหนังสือ ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๔๐๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ก็สามารถยืนยันได้ว่ามิได้ร่วมกระทำความผิดและกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทให้ความเห็นชอบและสั่งยุติในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และตามผลการตรวจสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ในฐานะผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมที่เสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ลงนามเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ปรากฏตามหนังสือ ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๒๓๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และลงนามในหนังสือกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๑๔๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ส่งสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พร้อมทั้งได้มีหนังสือกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๒๑๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ส่งสำนวนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงให้กระทรวงการคลังพิจารณาด้วย แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานรู้ถึงการละเมิด

/และรู้ตัว...

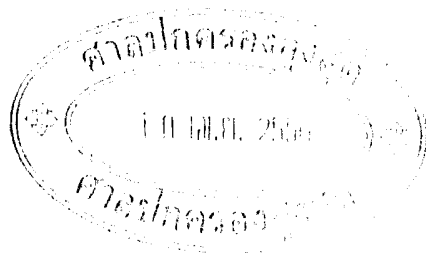
และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ขณะเดียวกันกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ แจ้งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีดังกล่าว โดยอ้างว่ามีความเห็นเช่นเดียวกับกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ทั้งที่ความเห็นของกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทตามสำนวนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงที่ส่งให้กระทรวงการคลังพิจารณาด้วยนั้นขัดแย้งกับความเห็นตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเห็นว่าเป็นการพิจารณาที่ไม่ให้ความเป็นธรรม อีกทั้งกรมทางหลวงชนบทในฐานะหน่วยงานรับโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของ ส่วนราชการต่อจากกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหาร และอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ แจ้งคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามสำเนาหนังสือ กรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้น้ำมันเชื้อเพลิงโซล่าที่หายไป หลังจากวันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเวลา ๒ ปี ๘ เดือนเศษ ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่สอดคล้องตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน จากเจ้าหน้าที่ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และข้อ ๑๗ วรรคสี่ ของระเบียบ สำนักรายการรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดอายุความสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระ ค่าสินไหมทดแทนสองปีนับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินัยสั่งการ ดังนั้น การออกคำสั่งทางปกครอง ตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้น้ำมันเชื้อเพลิงโซล่าที่หายไป หลังจากวันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเวลา ๒ ปี ๘ เดือนเศษ เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินกว่ากำหนดสองปี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทยังพิจารณาเห็นว่า ความผิดในครั้งนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องทางการบริหารของหน่วยงานที่ได้ให้มีการรับ-จ่ายน้ำมันโดยนายสุวรรณ พุ่มเกาะ ลูกจ้างประจำเพียงคนเดียวเป็นระยะเวลากว่า

/๒ ปี...

๒ ปี โดยผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปมิได้วางระเบียบหรือมาตรการใดๆ เพื่อการตรวจสอบควบคุม กำกับอย่างเป็นระบบ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านคำให้การว่า หลังจากทำการตรวจรับน้ำมันทุกครั้ง ได้ส่งมอบน้ำมันให้นายบุญมี ชูเกาะ เจ้าหน้าทีพัสดุ ดูแลรับผิดชอบ โดยนายบุญมีได้ลงชื่อรับน้ำมันไว้ทุกครั้ง หากไม่มีการส่งของและไม่ได้มีการตรวจรับน้ำมันไว้จริงตามผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง นายบุญมีคงไม่ยอมลงชื่อรับสินค้า (น้ำมัน) ไว้ เมื่อกรณีนี้นายบุญมีได้ลงชื่อรับน้ำมันไว้ แสดงให้เห็นว่าได้มีการตรวจรับน้ำมันไว้ถูกต้องจริง และหากเห็นว่าการตรวจรับไม่ถูกต้อง เหตุใดไม่พิจารณาให้นายบุญมีต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายด้วย จึงเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้การไว้แล้วตามคำให้การ นอกจากนั้น ตามคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้อ้างเอกสารแบบรับสิ่งของการจ้างสำนักงาน รพช.จังหวัดนครราชสีมา ช่อง ๒ เลขที่ ๗๑/๔๓ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ช่อง ๕ รายงานที่ ๑ น้ำมันเบนซิน จำนวน ๔,๐๐๐ ลิตร ราคาหน่วยละ ๑๒.๘๓ บาท ราคารวม ๕๑,๓๒๐ บาท ช่อง ๖ คณะกรรมการตรวจรับ ตามคำสั่งไปขออนุมัติ ๗๑/๔๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ได้ตรวจรับสิ่งของตามรายการข้างต้นถูกต้องแล้ว จึงได้มอบให้เจ้าหน้าที่พัสดุ รับไว้ใช้ในราชการแล้ว ลงชื่อ ประธานกรรมการและกรรมการอีก ๒ คน ช่อง ๗ ลงชื่อ นายบุญมี ชูเกาะ เจ้าหน้าทีพัสดุ ๕ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งแสดงว่า คณะกรรมการ ตรวจรับสิ่งของได้ตรวจสิ่งของที่จะรับไว้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว จึงได้มอบให้เจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้รับไว้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัสดุจึงมิได้เป็นผู้ไปตรวจดูสิ่งของที่จะรับไว้แต่อย่างใด เป็นหน้าที่ ของคณะกรรมการตรวจรับสิ่งของที่จะตรวจดูความถูกต้องครบถ้วน จากรายงานของ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เห็นว่า เป็นไปไม่ได้ที่นายสุวรรณ พุ่มเกาะ จะดำเนินการได้ ตามลำพัง จึงเชื่อว่าการจัดซื้อน้ำมันดังกล่าวไม่ได้มีการตรวจรับจริง คณะกรรมการตรวจรับน้ำมัน ทั้ง ๖ ครั้ง ประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี วิชัย วิบูลกิจธนกร และนายประกอบ ศรีสวัสดิ์ จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบน้ำมันที่หายไป ๔๘,๐๐๐ ลิตร ๑ ละ ๑๐.๑๓ บาท เป็นเงิน ๔๘๖,๒๔๐ บาท ร่วมกับนายสุวรรณ พุ่มเกาะ ผู้ควบคุมการเบิกจ่ายน้ำมัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องร่วมรับผิดชอบ ทางละเมิดชดใช้ราคาน้ำมันตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ จึงเป็นการถูกต้อง

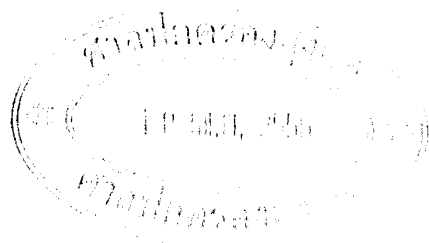

/และเป็นธรรม...

และเป็นธรรมแล้ว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจรับสิ่งของเป็นผู้ตรวจรับ
สิ่งของก่อนเจ้าหน้าที่พัสดุ ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งไม่ได้เป็นผู้ตรวจสิ่งของ จึงไม่ต้องรับผิดชอบด้วย

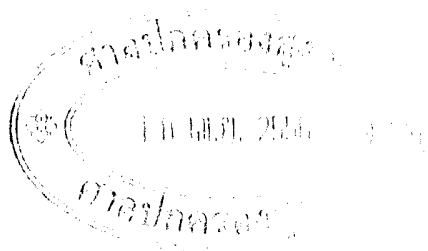
ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อปรากฏว่าวันที่ ๑๘ กรกฎาคม
๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน
แล้ว และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่
คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทน
จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๑๗
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ (๑) เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘
เรื่อง ขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทน กรณีการจัดซื้อ - เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา โดยให้
มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ชดใช้
ค่าเสียหายตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่
๘ เมษายน ๒๕๕๘ (๒) เพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งได้แจ้งให้
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑ ลงวันที่
๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด
ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ (๓) ยกคำขอให้เพิกถอนความเห็น
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙
สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า การพิจารณาความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนการพิจารณาความรับผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่งตั้ง
โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕ การพิจารณาของคณะกรรมการทั้ง ๒ ชุด จึงแยกเป็นอิสระจากกัน ซึ่งภายหลัง

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยมีความเห็นให้ยุติเรื่องความรับผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เห็นชอบ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กล่าวหา การกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่เป็นการกระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับกับกรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ การออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ จึงไม่อยู่ในบังคับเรื่องสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้มีกำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดหรือรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ประกอบกับข้อเท็จจริงจากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ที่ได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง สรุปว่า คณะกรรมการตรวจรับน้ำมันทั้ง ๖ ครั้ง ประกอบด้วย ว่าที่ร้อยตรี วิชัย วิบูลกิจธนกร นายประกอบ ศรีสวัสดิ์ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องร่วมกันรับผิดชอบน้ำมันที่หายไป จำนวน ๔๘,๐๐๐ ลิตรๆ ละ ๑๐.๑๓ บาท รวมเป็นเงิน ๔๘๖,๒๔๐ บาท ร่วมกับนายสุวรรณ พุ่มเกาะ ผู้ควบคุมการเบิกจ่ายน้ำมัน โดยบุคคลทั้งสี่ต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้น้ำมันโซล่ารายละ ๑๒,๐๐๐ ลิตร เฉลี่ยชดใช้เป็นเงินสด จำนวน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งให้บุคคลทั้งสี่ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ซึ่งปรากฏว่า นายประกอบ และนายสุวรรณ ได้นำเงินมาชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงมีหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ร่วมกระทำผิดก่อให้เกิดการเสียหายแก่ราชการจริง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงควรต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนี้ ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้วินิจฉัยเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเนื้อหาของผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่ามีการสอบสวนโดยถูกต้องหรือไม่ กรณีจึงมิใช่การใช้ข้อเท็จจริงตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมิใช่การใช้ข้อเท็จจริงตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เป็นการใช้ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ และตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ได้บัญญัติ

/เกี่ยวกับ...

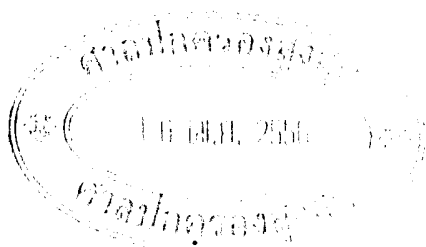
เกี่ยวกับระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์จะใช้ในการพิจารณา จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้การไว้ว่า การพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ทุกฝ่ายยอมรับแล้ว ดังนั้น การออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการจึงอยู่ในบังคับ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนประเด็นการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรากฏตามหนังสือ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๖/สน ๓๔๑ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามความเห็นพร้อมเหตุผลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น เมื่อคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานทางหลวงชนบทที่ ๕ (นครราชสีมา) สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เดิมสังกัดกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อสังเกตของสำนักงาน

/ตรวจเงินแผ่นดิน...

ตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ทำการตรวจสอบการจัดซื้อ - การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๓ โดยคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานการสอบสวนถึงอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทผ่านกองการเจ้าหน้าที่ ต่อมา กองการเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๒๓๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ถึงอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท สรุปว่า ในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๔๒ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา ได้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งสิ้นจำนวน ๒๑ ครั้ง พบว่าการสั่งซื้อน้ำมันโซล่าจำนวน ๖ ครั้ง มีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคณะกรรมการตรวจรับ ลงนามในใบตรวจรับน้ำมันแล้วไม่มีการนำไปลงทะเบียนการเบิกจ่าย รวมเป็นน้ำมันโซล่าทั้งสิ้น ๔๘,๐๐๐ ลิตร ๗ ละ ๑๐.๑๓ บาท เป็นเงิน ๔๘๖,๒๔๐ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เชื่อว่า น้ำมันโซล่าขาดหายไปจำนวน ๔๘,๐๐๐ ลิตร เป็นเงิน ๔๘๖,๒๔๐ บาท โดยการ จัดซื้อน้ำมันดังกล่าวไม่ได้มีการตรวจรับจริง และเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจรับซึ่งประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี วิชัย วิบูลกิจจนการ นายประกอบ ศรีสวัสดิ์ และนายสุวรรณ์ พุ่มเกาะ ในฐานะผู้ควบคุมการรับจ่ายน้ำมันโดยบุคคลทั้งสี่ ต้องร่วมรับผิดชอบใช้น้ำมันโซล่ารายละเอียด ๑๒,๐๐๐ ลิตร หรือชดใช้เงินสดเป็นเงิน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ให้แก่ทางราชการ หลังจากพิจารณารายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลงนามให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ให้ส่งสำนวน การสอบสวนไปยังปลัดกระทรวงการคลังตามความเห็นของผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ และได้มีหนังสือกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๑๔๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ส่งสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ถึงปลัดกระทรวงการคลัง ต่อมา กรมบัญชีกลาง ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังได้มีหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ ถึงอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอ้างถึงหนังสือ กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งกรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า คณะกรรมการตรวจรับน้ำมัน ซึ่งประกอบด้วยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี วิชัย และนายประกอบ ได้ร่วมกันลงนามใน ใบตรวจรับน้ำมันทั้ง ๖ ครั้ง โดยมีได้มีการตรวจรับน้ำมันจริง ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของ นายสุวรรณ์ ที่อ้างว่าเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย การกระทำของบุคคลทั้งสี่ถือเป็นการกระทำโดยจงใจให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี วิชัย

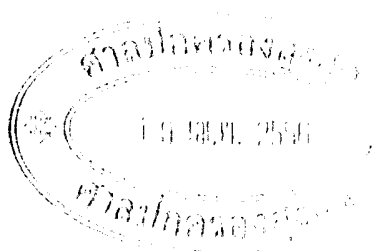
/นายประกอบ...

นายประกอบ และนายสุวรรณ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราคนละ ๑ ใน ๔ ส่วน
ของจำนวน ๔๘๖,๒๔๐ บาท เป็นเงินคนละ ๑๒๑,๕๖๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงาน
ผู้รับโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่อจากกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท
(เดิม) ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีหนังสือ
กรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘
ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้ชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับหนังสือ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘
ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุตธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วให้ยกอุทธรณ์
และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๖๘
ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเตือนให้ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต่อไป ผู้ฟ้องคดีที่ ๑
เห็นว่าคำสั่งและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงได้มาฟ้องเป็นคดีนี้

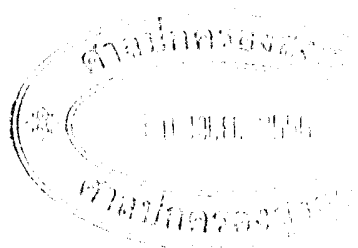
คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑
ชำระค่าสินไหมทดแทนตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗
ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ และผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งได้แจ้งให้
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑
ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อ
หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำ
ในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘
มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติ
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และวรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
จากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงาน
ของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงาน

/ของรัฐ...

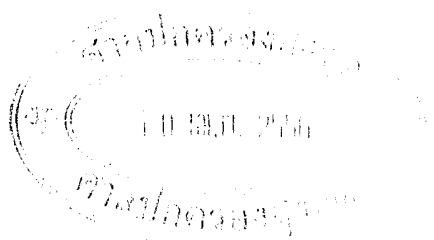
ของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมิกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด และข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังมิต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และวรรคสี่ กำหนดว่า ในระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินการฟ้องคดี เพื่อมิให้ขาดอายุความสองปีนับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุความการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐ และการเริ่มนับอายุความดังกล่าว โดยให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่มีกำหนดสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อสอบสวนว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องเป็นผู้รับผิดชอบเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ สอบสวนแล้วเสร็จและรายงานผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เพื่อวินิจฉัยสั่งการว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ เป็นจำนวนเงินเท่าใด และรายงานผลการสอบสวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา โดยให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้วินิจฉัยสั่งการว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบไม่น้อยกว่าหกเดือน โดยหากกระทรวงการคลังพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

/ให้แก่...

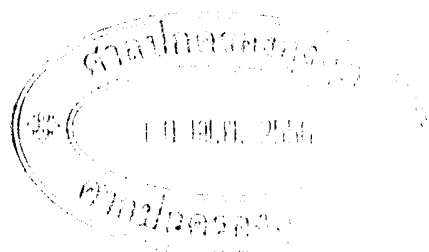
ให้แก่ทางราชการภายในกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้วินิจฉัยสั่งการว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบ ดังนั้น การเริ่มนับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และคณะกรรมการดังกล่าวสรุปความเห็นว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบ จึงต้องถือเอาวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ นั้นได้รับทราบรายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เป็นวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นๆ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คดีนี้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานการสอบสวนและเสนอความเห็นตามหนังสือ ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๑๙๒ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ ถึงอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทผ่านผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ และต่อมากองการเจ้าหน้าที่ได้ทำบันทึกเสนอความเห็นตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือ ลับ ที่ มท ๑๐๐๓/๒๓๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ถึงอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทว่า การจัดซื้อน้ำมันได้ขาดหายไป จำนวน ๔๘,๐๐๐ ลิตรๆ ละ ๑๐.๑๓ บาท มีผู้ร่วมรับผิดชอบรวม ๔ คน รวมผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบจำนวน ๑๒๑,๕๖๐ บาท ซึ่งอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ลงนามให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังปลัดกระทรวงการคลังตามความเห็นของผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนและวินิจฉัยสั่งการแล้วในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๑๗ วรรคหนึ่งของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานผู้รับโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่อจากกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบทตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงต้องออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในอายุความสองปีนับแต่วันดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/มีหนังสือ...

มีหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗/๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๑๒๑,๕๖๐ บาท จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อพ้นระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแจ้งตามหนังสือดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗/๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้ชำระค่าสินไหมทดแทนนั้นเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาบททวนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดมาตั้งแต่ต้นแล้วเห็นชอบด้วยกับคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วใหยกอุทธรณ์ จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฟังไม่ขึ้น

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่สืบเนื่องจากมูลกรณีเดียวกัน สอบสวนแล้วมีความเห็นให้ยุติเรื่องการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบและยุติเรื่องแล้ว การกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิได้เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงไม่อยู่ในบังคับเรื่องอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้น เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยกับการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แม้จะมีที่มาจากมูลกรณีเดียวกัน แต่การดำเนินการดังกล่าวอาจมีวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ การรับฟังข้อเท็จจริง การพิจารณา และการวินิจฉัยที่แตกต่างกัน อีกทั้งตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็มิได้ให้นำความเห็นเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัยมาใช้บังคับ ดังนั้น แม้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจะเห็นควรยุติเรื่องความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

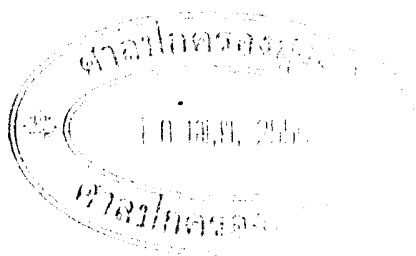

/เห็นด้วยก็ตาม...

เห็นด้วยก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการโดยลงนามให้ความเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ โดยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชัดใช้ค่าสินไหมทดแทนและการมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กระทำการโดยอาศัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับในการออกคำสั่งดังกล่าวได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตลอดจนมีการส่งสำนวนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณา และได้อ้างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งออกโดยอาศัยพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การออกคำสั่งดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติภายในกรอบที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฟังไม่ขึ้น

สำหรับอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่อ้างว่าศาลปกครองชั้นต้นมิได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงตามผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ที่มีหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ร่วมกระทำผิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงควรต้องรับผิดชัดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เห็นว่า เมื่อคำสั่งที่พิพาทเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากการเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตั้งที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว ดังนั้น ไม่ว่าข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กระทำละเมิดให้ทางราชการได้รับความเสียหายจริงหรือไม่ ก็ไม่อาจมีผลทำให้คำสั่งดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายไปได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ (๑) เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ เรื่อง ขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทน กรณีการจัดซื้อ - เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๓๒๒๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๘ (๒) เพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งได้แจ้งให้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือกรมทางหลวงชนบท ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๗๒๘/๐๕๑๕๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ (๓) ยกคำขอให้เพิกถอนความเห็น ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๒๔๗๕๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายพรชัย มนัสศิริเพ็ญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

W. (W)

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบุลย์ เสี่ยงก้อง
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

๒๑๘ ๒/๕

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวสายทิพย์ สุคติพันธ์

